

Betreft: Vragen omtrent uitbreidingsplannen ASML

Graag vragen wij Uw aandacht voor het volgende:

Geacht college,

Recent lezen wij in het nieuws dat ASML opnieuw verschillende locaties aan de Heerseweg heeft opgekocht, waaronder speellandschap de Heiberg, een evenementenhal en indoor sporthallen. Eerder kon al worden vernomen dat de huizen aan de Heerseweg en bedrijven op de Run zijn uitgekocht, waarbij deze plekken op termijn dienen als nieuwe locaties voor de bedrijfsvoering van ASML. Dit zorgt voor veel discussie in de samenleving, wat de reden voor het schrijven van deze brief.

Bij het lezen van dergelijke nieuwsberichten ontstaat een dubbel gevoel. Een gevoel dat veel Veldhovenaren ook zullen herkennen. Enerzijds mogen we als Veldhoven erg blij zijn met de aanwezigheid van ASML in onze gemeente. Hierbij wordt snel gedacht aan werkgelegenheid, maar dit is zeker niet de enige reden. De komst van werknemers naar Veldhoven, die vervolgens ook weer uitgaven doen bij Veldhovense ondernemers. De bijdrage die ASML levert aan maatschappelijke projecten, zoals de aanleg van de HOV4-lijn. Het financieel investeren in verenigingen of maatschappelijke instellingen. Het betalen van gemeentelijke belastingen, waarmee vervolgens geïnvesteerd kan worden in voorzieningen of ander gemeentelijk beleid. Kortom; ASML draagt significant bij aan de welvaart in Veldhoven en de regio.

Anderzijds zien we dat de verdere groei van ASML ook zorgt voor spanningen. De balans tussen welvaart en welzijn lijkt steeds verder onder druk te komen staan. De vraag zou zelfs al gesteld kunnen worden of we die balans niet al kwijt zijn, en misschien is het eerlijke antwoord ook wel dat dit het geval is. We hebben in Veldhoven te maken met toenemende armoede, zoals recent nog bleek uit het rapport van de lokale rekenkamer. Een tekort op de woningmarkt. Een toenemende druk op onze wegen. Een toenemend beroep op onze maatschappelijke instellingen en voorzieningen. Enkele voorbeelden waarin te zien is dat de economische groei in Veldhoven en de regio niet alleen voordelen heeft, maar ook een duidelijke schaduwkant. Vanzelfsprekend spelen deze maatschappelijke problemen niet alleen in Veldhoven, maar in heel Nederland. Echter, de hoge economische groei in onze regio, mede gestimuleerd door de snelle groei van ASML, draagt hier natuurlijk wel negatief aan bij.

We lijken in de Veldhovense politiek vooral bezig te zijn met de waan van de dag, ook wanneer het gaat om ASML en haar uitbreidingsplannen. We behandelen de bestemmingsplannen wanneer ze op de agenda komen, maar een fundamenteel debat over hoeveel groei en waar deze tot uitwerking kan komen ontbreekt naar onze mening. Een debat over hoe we de toekomstige economische activiteiten in Veldhoven voor ons zien, waarbij we mogelijk ook keuzes moeten maken en grenzen moeten stellen. Grenzen stellen hoeft niet te betekenen het niet toestaan van verdere groei, maar wel dat dit doordacht is met welzijnsaspecten als perspectief, zoals woningbouw, mobiliteit en voorzieningen. Een dergelijk debat zou ons mogelijk beter in staat kunnen stellen om te sturen als gemeente, en niet alleen te reageren op de plannen en ontwikkelingen van ASML. Het uitgangspunt

moet zijn wat de plannen van onze gemeente zijn, en hoe vervolgens de plannen van ASML hierin passen.

Bij veel inwoners leeft de vraag, mede vanwege de recente ontwikkelingen, of bovenstaand uitgangspunt nog geldt en de invloed van ASML niet te groot is geworden. In welke mate past het opkopen van huizen of het uitkopen van maatschappelijke voorzieningen bij het tegengaan van de krapte op de woningmarkt of het op peil houden van het voorzieningenniveau? En hoe krijgen we nu die balans tussen welvaart en welzijn terug, waarbij we tegelijkertijd de mogelijkheid bieden voor nieuwe economische activiteit? Dit zijn veel gehoorde vragen, waarbij dus ook de positie en invloed van de gemeente niet altijd duidelijk is.

Gezien de beschreven ontwikkelingen die in de toekomst vaker de revue zullen passeren, hebben wij de volgende vragen:

1. Hoe verhouden deze ontwikkelingen zich volgens het college tot de grote maatschappelijke opgaven die er zijn, specifiek op het gebied van de woningmarkt en het op peil houden van het voorzieningenniveau?
2. Aansluitend op vraag 1. Hoe kijkt het college tegen deze recente ontwikkelingen aan en ziet zij deze als zorgelijk? Zo niet, waarom niet? Zo ja, welke mogelijkheden ziet zij om dit in de toekomst te voorkomen?
3. Hoe kijkt het college naar de huidige balans tussen welvaart en welzijn in Veldhoven, en hoe relateert zij dit specifiek aan de groei van ASML?
4. Aansluitend op vraag 3. Indien het college deze balans onder druk ziet staan, welke mogelijkheden ziet zij om deze balans te herstellen en behoort hierbij ook het grenzen stellen aan verdere groei van onder andere ASML?
5. Op welke manier probeert het college een lange termijn visie te maken op de toekomstige economische activiteiten in Veldhoven, en hoe wordt hierin samengewerkt met ASML?

Wij kijken uit naar de beantwoording!

Met vriendelijke groet,
Wessel Mandos
Fractievoorzitter GroenLinks & PvdA Veldhoven

Contact: w.mandos@gemeenteraadveldhoven.nl